

Bromma Hembygdsförening

Åkeshofs slott, 168 38 Bromma

Bromma 2015-12-14

Stockholms stadsbyggnadskontor

Registraturen

E-post: stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Synpunkter på förslag till detaljplan för Nya Islandstorget, Blackeberg 3:1 m fl i Stadsdelen Blackeberg, SDp 2014-00063

Bromma Hembygdsförening (BHF) har nedanstående synpunkter på förslaget:

Om denna detaljplan genomförs kommer två av BHF's skyltade kulturminnen att i stort sett förlora sitt värde.

Planförslaget har granskats av Arkeologikonsult betr. fornlämningarna och av Nyréns Arkitektkontor betr. kulturmiljövärden. Vi instämmer helt i dessa utredningars synpunkter.

Vi anser att man inte tagit rimlig hänsyn till kulturhistoriska värden och fornlämningar.

Lilla Ängby gård

Mangårdsbyggnaden ligger nu utanför själva kvartersbebyggelsen, vilket är bra.

Däremot ”försvinner sammanhanget med trädgård-allé-gamla landsvägen och siktlinjen mellan huvudbyggnaden och Blackebergsvägen /.../ och möjligheten att avläsa och uppleva ett, redan försvagat, kulturhistoriskt sammanhang bryts helt.”(Nyréns sid 22).

Vi anser att de fyra träd som återstår av den gamla allén skall bevaras. De två höga lönnarna närmast mangårdsbyggnaden och de två hamlade lönnarna i början av allén är viktiga för sammanhanget och för gårdsmiljöns ålderdomliga prägel.

I programförslaget och gestaltungsprogrammet har angetts att Lilla Ängby gårds byggnad skall synliggöras genom ett släpp i bebyggelsen mot Blackebergsvägen.

Vi anser att detta släpp bör vara minst lika brett som Lilla Ängby gårds fasad (ca 12 meter) och ligga centriskt framför denna. Fasaden skall också vara väl synlig från Blackebergsvägen.

Milstenen

Vi anser att det är acceptabelt att den (inkl. återställt fundament) flyttas ut till grönremsan vid gång- och cykelvägen. BHF's kulturminnesskylt bör också flyttas dit.

Ordförande

Barbro Bergman
Ådalsvägen 10
168 39 Bromma
Tel: 08-26 04 62
ingabarbro@gmail.com

Kassör

Arne Wennberg
Stierncronas väg 6 A
168 57 Bromma
Tel: 08-87 76 28
arne.wenn@telia.com

Sekreterare

Nils Ringstedt
Författarvägen 5
167 71 Bromma
Tel: 08-80 12 50
nils.ringstedt@
localnet.net

Infosekretarare

Nicolai Johannsen
Drachmannsgatan 21
168 49 Bromma
Tel: 08-643 46 21
nicolai.johannsen
@home.se

Årsboksredaktör

Per Lundberg
Nyodlingsvägen 46
167 66 Bromma
Tel: 08-25 47 78
jplundberg@telia.com

Organisationsnr:

802016-4243
Plusgiro: 52981-8
Bankgiro: 5725-1126

Skålgropsblocket

Skålgropsblocket ligger på en berghäll längs vars sydöstra sida löper en tidigare oregistrerad hägnad i form av en stensträng (ArkeoLogistik sid 1 o. 2).

”Strax söder om skålgropsstenen finns en stensättningsliknande anläggning” (Nils Ringstedt: Brommas skyltade kulturminnen. sid 23).

Vi anser att hela detta område är en arkeologisk fornminnesplats vilken bör bevaras.

Om området skulle exploateras så anser vi att det behöver undersökas arkeologiskt.

Vi anser att det är väsentligt att skålgropsblockets plats på berghällen bibehålls.

Vi citerar från Arkeologikonsults utredning: ”För skålgropsblockets del är det ursprungliga sambandet med den en gång strandbundna berghällen väsentligt” (sid 12).

Om hela fornminnesområdet inte kan bevaras så föreslår vi att gaveln på byggnad E1 dras tillbaka ca 10 meter. Härigenom påverkas inte den del av hällen där skålgropsblocket ligger.

Om skålgropsblocket flyttas från ursprunglig plats kommer dess kulturhistoriska värde att förloras.

Dess bevarande på platsen kommer att kombinera en forntida kultplats med en nutida boplats och ge den nya bebyggelsen ett mervärde.

Planbeskrivningen lägger stor vikt vid det gröna sambandet mellan stadsdelarna- det gröna kittet i förgårdsmarken. Det borde då vara naturligt att behålla den särskilt värdefulla befintliga natur- och kulturmiljön.

Övriga synpunkter på planförslaget

Byggnaderna är generellt ca 1 våning för höga (med undantag för kv. A) för att vara rimligt anpassade till närliggande bebyggelse och terrängens lutning (Se Nyrén sid 14).

Vi anser att gestaltungsprinciperna för de olika kvarteren i huvudsak är välmotiverade.

Mera specifikt har vi följande synpunkter på vissa kvarter:

Kvarter B, Studenthuset: Byggnadens utseende får inte bli dominerande gentemot Ängbykyrkan.

Ev. takpåbyggnader bör vara indragna från fasadliv och ha en diskret karaktär som inte riskerar att konkurrera med kyrkans spetsiga gavelmotiv.

Kvarter D: Vi upplever sadeltaket på hörnbyggnaden mellan Holbergsgatan och Blackebergsvägen som onaturligt. För att anknyta till byggnaderna på motsatt sida om Blackebergsvägen så bör inte detta hörn markeras med ett avvikande formspråk eller höjd. Inte heller som anpassning till närliggande byggnad längs Blackebergsvägen är ett sadeltak lämpligt.

Kvarter E: Vi anser att en anpassning i skala skall ske mot Södra Ängbys villor (Se Nyréns sid 24, 25). Föreslagen byggnad bör vara 1 våning lägre i mötet med villabebyggelsen.

Bromma Hembygdsförening har ca 1000 medlemmar.

På styrelsen för Bromma Hembygdsförenings vägnar och med vänliga hälsningar

Håkan Thulin, arkitekt

Alstersvägen 3

168 39 Bromma

thulin.ark@gmail.com